

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

Tuulse, Armin, *Sveriges kyrkor*, Stockholm 1956

Lundgren, Bo, Bro kyrka, *Upplands kyrkor VII*, Uppsala 1960

Handläggarkivet, Länsstyrelsen i Stockholms län

Handläggarkivet, Stockholms läns museum

Prenzlau-Enander, Gabriele, *Upplands-Bro*, Kulturhistoriska miljöer, Uddevalla 1991

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1100-talet	Orappad gråstenskyrka med långhus, smalare kor och absid. Dopfunten tillverkas.	Sveriges kyrkor
1300-talet	Kyrkan utvidgas åt öster med samma bredd som långhuset och bildar en salkyrka. På kyrkans norra sida uppförs en sakristia.	Sveriges kyrkor
1400-talet andra hälft	Kyrkan välvs.	Sveriges kyrkor
1400- talets sista fjärdedel	Kyrkan vidgas åt väster med en travé. Samtidigt uppförs det kupolliknande stjärnvalvet. I anslutning till utvidgningen åt väster byggs ett vapenhus i söder.	Sveriges kyrkor
1520	Altarskåpet tillverkas.	Sveriges kyrkor
1650	Predikstolen tillverkas, sannolikt av Hans Hebel. Den slutna bänkinredningens gavlar tillkommer.	Sveriges kyrkor
1673	En äldre klockstapel uppförs.	Sveriges kyrkor
1731	Den nuvarande klockstapeln uppförs. Stapeln hade ursprungligen en öppen konstruktion.	Sveriges kyrkor
1737	De två östligaste fönstren på norra sidan tillkommer.	Sveriges kyrkor
1754	Utvändig rappning omtalas.	Sveriges kyrkor
1774-76	Taket byggs om och får sin nuvarande form. Även gavelröstena ändras. Kyrkan repareras även i övrigt.	Sveriges kyrkor
1766	Större trädplantering omtalas.	Sveriges kyrkor
1777	Västra ingången anläggs. Läktaren byggs.	Sveriges kyrkor
1778-80	Den nuvarande sakristian uppförs i öster. Den gamla sakristian i norr rivs.	Sveriges kyrkor

	<p>I samband med den stora kyrkoreparationen utvidgas kyrkogården och den gamla kyrkogårdsmuren läggs om helt.</p> <p>Ytterligare tre fönster på norra sidan tillkommer. Fönstren i söder och väster förstoras. Dessutom byggs ett runt fönster i västra delen av södra långhus väggen.</p> <p>Bänkarna förses med ryggstycken och bokbräden.</p>	kyrkor
1839-41	<p>Kyrkan genomgår en mindre renovering.</p> <p>Bänkarna lagas och vitmålas.</p>	Sveriges kyrkor
1843	Större reparation av bogårdsmuren.	Sveriges kyrkor
1857	<p>Läktaren ändras.</p> <p>Orgelfasaden byggs.</p>	Sveriges kyrkor
1880-tal	<p>Kyrkogården utvidgas åt väster. Ingången i väster tillkommer med granitstolpar och järngrindar.</p> <p>Klockstapeln brädfodras.</p>	Sveriges kyrkor
1859	De äldre stigluckorna ersätts med järngrindar.	Sveriges kyrkor
1877	Altarringen tillverkas.	Sveriges kyrkor
1886	Ett gravkor uppförs för greve Erik Josias Filip Sparre efter ritningar av arkitekt Herman Holmgren.	Sveriges kyrkor
1914	<p>Stor renovering under ledning av S. Lewerentz och T. Stubelius. Korvalvet förses med dekorativ målning av Filip Månsson.</p> <p>En stor del av kyrkans inventarier och inredningsföremål restaureras.</p> <p>Under sakristian anordnas varmluftsuppvärmning.</p> <p>Fönstren förses med innanfönster med karmar av vitmålat trä. Västra ingången breddas. Och de yttre dubbeldörrarna tillkommer.</p> <p>Golv i kor och i gångarna beläggs med plansten hämtade från gamla Stockholms hus.</p> <p>Spåntaket repareras.</p> <p>Bänkarna förses med nuvarande färgbehandling.</p> <p>Nytt orgelverk.</p>	Sveriges kyrkor
1946- 47	<p>Renovering under ledning av ark. Sven A. Söderholm. Korets målningar överkalkas.</p> <p>I källaren under sakristian inreds ett bårhus.</p> <p>El värmeledning införs.</p> <p>Ett förvaringsskåp inbyggs i det medeltida altarbordet.</p>	Sveriges kyrkor

1967	Ny orgel av Åkerman& Lund.	Handläggarkivet, Stockholms läns museum
1973	Ny armatur.	Handläggarkivet, Länsstyrelsen
1977	Yttre restaurering av kyrkan (takomläggning) samt klockstapeln. Isolering av valvytor på vinden.	Handläggarkivet, Länsstyrelsen
1978-79	Utvidgning av kyrkogården. Ekonomibyggnaad uppförs efter ritningar av Matell & Co arkitekturkontor AB.	Handläggarkivet, Länsstyrelsen
1983	Skyddsräcke uppförs på läktarbarriären.	Handläggarkivet, Länsstyrelsen
1988	Inre och yttre restaurering efter förslag upprättat av Jerk Alton arkitektkontor AB.	Handläggarkivet, Stockholms läns museum
1995	Rengöring och omkalkning av väggar och valv. Renovering av samtliga fönster. Utbyte av läktargolvet samt ny trappa till läktaren. Reparation av sakristians bjälklag och golv. Ny dörr i sydportal och vapenhus. Byte av värmesystem samt utvändiga plåtarbeten.	Handläggarkivet, Stockholms läns museum
2006	Konservering av altarskåp.	Handläggarkivet, Länsstyrelsen